

vzele sledeča srbska mesta: v dolini zahodne Morave Kraljevo (južnozahodno od Kragujevca), Kruševac (južnoizhodno od Kragujevca), nadalje Ivanjico (ob Moravici južnoizhodno od Užic). Plen, ki so se ga polastile naše čete v Kragujevcu, Kraljevu in drugih mestih, je izredno velik.

Vprašanje je sedaj, kaj bo storila srbska armada? Ali se bo umaknila v črnogorske in albanske gore, ali se bo skušala pretolči skozi bolgarski obroč v južno Macedonijo, kjer hitijo Francozi in Angleži Srbom na pomoč, ali pa se bo na Kosovu polju sli kje v Sandžaku-Novipazar ustavila ter sprejela bitko. Vsekako se n. haja srbska armada sedaj v silno nevarnem položaju. Ta položaj vedno bolj uvideva kralj Peter in njegova vlada, ki je že tudi na poti v Črnogoro.

O bojih ob črnogorski meji ni določenih poročil. Črnogorska poročila govorijo o nekih uspehih zoper naše čete na črti Trogirav-Avlovac. Gotovo je, da se vršijo ob črnogorsko-hercegovski meji vroči boji. Čim bolj se srbska armada umika proti Črnigori, tem večja postaja važnost tudi tega bojišča.

Kraljevo zavzeto.

Zavezniške čete so dne 6. nov. vkorakale v mesto Kraljevo, ki leži južno zahodno od Kragujevca ob izlivu Ibarja v Moravo.

Kruševac zavzet.

Naša armada kateri poveljuje general Gallwitz, je dne 8. novembra zavzela mesto Kruševac ob Moravi (severozahodno od Niša). Tudi višine, ki se raztezajo na izhodni strani Kruševca, so naši zasledili.

Ivanjica naša.

Naša armada je dne 9. novembra zasedla Ivanjico, ki leži 36 kilometrov južno od Čačaka. Po zavzetju mesta je vrgla Srbe z višinskih postojank ob cesti Ivanjica - Kraljevo.

40 000 Srbov ujetih, 340 topov uplenjenih.

Iz Berolina se dne 9. novembra poroča: Armadi generala Kövessa in Gallwiza sta ujeli samo v zadnjih dneh 12 000 Srbov. Število d. sedaj ujetih Srbov znaša 40 000 mož. Dosedaj je bilo uplenjenih 340 topov, od teh so jih uplenili Bolgari 80, nadalje 100 000 pušk, veliko število strojnih pušk, 15 metalcev min, veliko žarkometov, mnogo železnikega in drugega vojnega gradiva ter velikanske zaloge municije.

Srbska vlada na begu v Črnogoro.

Iz Milana se poroča, da so zapustili zastopniki tujih držav ter srbska osrednja vlada, ki se je še le pred kratkim preselila iz Kraljevega v Mitrovico, že tudi poslednje mesto ter se nahaja na begu v Črnogoro.

Strelivo za Bolgarijo in Turčijo.

Te dni je priplulo v Belgrad več sto avstrijskih in nemških ladij, ki vozijo po Donavi strelivo za Bolgarijo in Turčijo. Ladje so že odplule proti izhodu.

Pegasti legar v srbski armadi.

Iz Bukarešte se poroča: V zadnjih dneh je zbežalo iz Srbije čez 15 000 beguncev, ki so se naselili v Rumuniji. Med srbskim vojaštvom in prebivalstvom razsaja pegasti legar, ki zahteva vsak dan veliko število človeških žrtev.

Slovenski fantje slovensko-štajerskega pešpolka prvi v Belgradu.

Erhatic Filip, četovodja pri pešpolku piše svojemu bratu:

Srbsko bojno polje, proti koncu oktobra. Dragi in ljubi mi brat! Gotovo si že zvedel, da je padel Belgrad in začutil z drugimi veselje nad tem, a takšnega ne, kakor mi tukaj. Hudo je bilo pri Belgradu; po noči voznja čez deročo Donavo in potem napad; ko smo naskočili mesto, se je trebalo boriti za vsako ulico posebej. Skozi okna so mogle srbske puške, pa Srbi so jo vendar morali popihati na drugo stran mesta in ven iz nje. Tako smo mi slovenski fantje prvi naskočili Belgrad in 9. oktobra z zelo malimi izgubami srečno prišli v glavne ulice tega velikega mesta. Tukaj smo se ustavili, obesili avstrijsko zastavo na najvišjo hišo, zapeli cesarsko pesem in več drugih, katere slovenski vojaki radi pojemo. Takoj drugi dan smo začeli prodirati dalje in sli za bežečimi Srbi, da je bilo veselje. Sedaj oblegamo eno glavnih postojank, ki bo kmalu v naših rokah.

Naš poveljnik podpolkovnik Franc Petter, to je mož hrabrosti, na katerega slovenski vojaki veliko držimo. Njegove besede pred napadom na Belgrad so bile: Vojaki, pokažite, kaj so S odnjestajerci, pokažite, da ste od najboljših; jaz hočem biti s svojim bataljonom prvi v Belgradu. In res, bataljon podp. Petra je bil prvi v Belgradu. Kakor smo se izkazali mi v Karpatih in potem na našem bojišču, tako tudi tukaj ne miruje spodnjestajer ka kri.

Ti pa ljubljani brat, se spominjaj goreče v svojih molitvah nas vseh vsak dan, moli za mene, za celo naš vojsko, da bi nam ljubi Bog kmalu podelil slavno končno zmago in nas pripeljal srečno v naročje ljubljenih starišev, mene pa posebno k Tebi v srečne in mirne Slovenske gorice.

Pozdravlja in poljublja Te Tvoj

Filip.

Avstrijsko-rusko bojišče.

Z ruskega bojišča prihajajo zdaj zelo skromna poročila. Obe nasprotujoči si armadi sta se zelo močno zakopali v svoje postojanke. Večje praske se vrše ob Strypi in na severu pri Dvinsku. Nasi so ruske napade na imenovanih delih bojišča krepko odbili.

Iz Rusije prihajajo zopet bolj pogosto poročila o veliki nezadovoljnosti, ki vlada med ljudstvom, o denarnih težavah ruske vlade itd.

Strypa-grob ruske armade.

Iz Curiha se poroča: Po soglasnih nepristranskih poročilih se je ruski poskus, predreti avstrijsko-nemško bojno črto ob reki Strypi, popolnoma izjalovil. Ruske človeške žrtve so tako ogromne, da prekašajo še celo one v najgroznejši karpatski borbi. Reka Strypa je grob ruske armade.

Nemško-francosko bojišče.

Kako je vodil Joffre bitko v Šampaniji.

Iz Amsterdamu poročajo: Kakor se sedaj izve, je vodil francoski vrhovni poveljnik zadnjo bitko v Šampaniji iz neke gostilniške kuhinje, ki so jo v naglici pripravili za generalni štab, ker je bila posebno pripravna za telefone. Tako so sedeli ob steni nekdanje kuhinje v jutro 25. septembra častniki generalnega štaba pri telefonih, da s rejemajo poročila o razvoju bitke, katera so potem klicali vrhovnemu poveljniku. Ta je sledil hipnim dogodkom na velikem zemljevidu, ki je bil razgnet na kuhinjski mizi. Od tam je dajal povelja. Jesti in piti ni bilo nikomur mar. List »France de demain« pravi, da vrhovni poveljnik in njegov štab od 25. septembra ob 9. zjutraj do 26. septembra ob pol 7. zvečer niso zavžili niti grizljaja kruha niti požirka vode. Dne 26. septembra ob pol 8. zvečer so mu sporočili častniki pri telefonih, da so sedaj dosegli te in te točke. Joffre je pogledal na zemljevid ter nato rekel:

»Sedaj gremo lahko jest.«

Novo grško ministrstvo.

V grški zbornici se je Zaimisovemu ministru izrekla nezaupnica. Radi tega je Zaimis odstopil. Na njegovo mesto ni prišel prijatelj naših sovražnikov Veniselos, kateri bi rad grško armado vpletel v vojsko zoper nas, ampak 74letni državnik Skuludis, kateri je obdržal razum Zaimisa vse do

sedanje ministre, tako da ostane dosedanja vlada še nadalje na krmilu. Angleži in Francozi pritisakajo z vso silo na Grčijo, a dosedaj se brez očitnega uspeha.

Razne novice.

Nadvojvoda Evzen in general Borojevič — doktorja Pravna fakulteta zagrebskega vseučilišča je imenovala nadvojvodo Evgena in generala pl. Borojeviča za častna doktorja.

General Globočnik — častni občan Lige Rajhenburg. Trska občina v Rajhenburgu ob Savi je imenovala preblagorodnega gospoda Gustava Globočnika, generalnega majorja na italijanskem bojišču, svojim častnim občanom. General Globočnik je rajhenburski rojak. Čestitamo!

Bog čuva nad svojim ljudstvom. Dopisnik z Mirna pri Gorici pravi: »Sploh moramo reči, da Bog res čuva nad svojim zvestim ljudstvom. Obnašanje tukajšnjih žen in deklet proti vojakom je v moralnem oziru lahko zgledno za vse slovenske občine. Zato nas Bog in njegovi angeli tudi čuvajo. Celih pet mesecev vojke sta bila v Mirnu samo dva civilista tako ranjena, da sta umrla. Pri strašnem streljanju je to skoro čudež. Nekaj zasebnih hiš je tudi trpelo, pa te bomo potem še lepše pozidali, samo da nas Bog kmalu pripelje k popolni zmagi.

Mlad slovenski junak padel V borbi za Doberdolsko planoto je dne 22. oktobra daroval svoje mlado življenje France Voh, 21 letni sin Voh-Kruljeve družine v Št. Ilju pri Velenju. Padli je bil nečak mil. g. kanonika Voha v Mariboru. S Francetom je umrl zadnji možki potomec Voh-Kruljeve družine v Št. Ilju. Rajni je bil vzgleden mladenič, dika, ponos in up svojih starišev in sorodnikov. O smrti Franceta Voh, piše č. g. vojni kurat Kranjc mil. g. kanoniku Vohu dne 31. oktobra sledeče: Žalostno vest Vam moram sporočiti: Francek je 22. oktobra padel. Jaz sem zvedel za njegovo smrt še le pred dvema dnevi, pa nisem mogel prej pisati, dokler se nisem bil popolnoma prepričal. — Gotovo je srečen! Saj je tako rad prihajal k sv. spovedi vsikdar, kadar mu je bila dana prilžnost; še 4 dni predno je padel, dne 18. oktobra je prav pobožno opravil sv. spoved. Mil. g. kanonik! Blagovohite sprejeti moje najiskrenejše sozaje! Vrli junak, ki si preli svojo mlado kri v ljutom boju z izdajalskim sovražnikom, počivaj sladko v južni zemlji!

Iz italijanskega ujetništva je ušel. Kalist Ketiš, naš dopisnik z bojišča, piše z italijanske fronte, da je za nje dni oktobra v strašni italijanski ofenzivi prišel s svojim oddeikom v italijansko ujetništvo. Ketiš pa se je v usodnem trenutku v najhujšem ognju s svojimi srečno presekal skozi sovražne vrste in dospel k svojim. Zato je bil povišan za nadnika in je bil že odlikovan s hrabrostno kolajno. Vrli junak je doma od Sv. Trojice v Slov. gor.

Prekmurški Slovenec umrl. Iz Kaniže na Ogrskem se nam poroča, da je na goriskem bojišču umrl junaške smrti za domovino Miha Bassa iz znane ogrsko-slovenske rodbine, ki se sedaj nahaja v Lugacu pri Čmureku. Vojni kurat piše, da je Bassa pred smrtjo prejel sv. zakramente ter je umrl kot pravi krščanski junak. Padli je bil nadjun mladeneč in je v čmureški okolici pridno razširal »Slov. Gospodarja«. Bodi mu goriška zemlja lahka!

V Ljubljani sta umrla za ranami, dobljenimi na bojišču, vojaška delavca Jakob Koen iz Ljutomerke okolice in Franc Šolar iz Sel pri Slovenjgradcu.

Kateri letniki so vpoklicani 16. novembra? Uradni razglas z dne 1. novembra naznanja, da so za 16. november vpoklicani pod orožje le letniki 1875, 1876, 1877 1891 in 1895. O vpoklicu letnikov 1873, 1874 in 1896 razglas ničesar ne omenja in bodo torej skorogotovo vpoklicani še le za poznejši čas.

Letnik 1898 pride k prebiranju. Kakor izvemo, bodo mladeniči letnika 1898 v kratkem klicani k prebiranju. Občine so že dobile potrebna navodila.

Pogrešajo se: Anton Novak, služil pri domobr. pešpolku št. 26. 2. stot., pisal zadnjokrat 7. septembra 1914 iz Tržica, od tam odisel na severno bojišče v Galicijo. Odgovor na Matija Novak, p. d. Rešetar v Lucki vasi št. 39, pošta Luče pri Ljubnem Sav. dol. Štajersko. Stroški se povrnejo. Pešec Franc